

**UCHWAŁA NR XXII/92/2025
RADY MIASTA OBRZYCKO**

z dnia 27 października 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny
w Mieście Obrzycko na lata: 2025-2027**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2025 r., poz.1153) oraz na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 49) Rada Miasta Obrzycko uchwała , co następuje:

§ 1. Przyjmuje się trzyletni „Miejski Program Wspierania Rodziny w Mieście Obrzycko na lata: 2025-2027” w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Obrzycko

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA OBRZYCKO

Anna Warkowiak

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr XXII/92/2025
z dnia 27 października 2025 r.

*„Rodzina to dar, który
trzeba pielęgnować, bo tylko w niej
można znaleźć prawdziwą siłę”.*

- Paulo Coelho

***„Miejski Program Wspierania Rodziny
w Mieście Obrzycko
na lata 2025- 2027”***

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWA PRAWNA	5
II. KLUCZOWE PODMIOTY I ICH ZADANIA WSPIERAJĄCE RODZINY	6
a. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	7
b. Urząd Miasta Obrzycko	11
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	11
- Zespół Interdyscyplinarny Miasta Obrzycko	12
c. Zespół Szkół w Mieście Obrzycko	13
d. Organizacje pozarządowe.....	14
e. Sąd i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.....	15
f. Policja	16
g. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	16
h. Powiatowy Urząd Pracy	17
III DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN ZAMIESZKUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA OBRZYCKO	17
a. Sytuacja demograficzna mieszkańców Miasta Obrzycko.....	18
b. Sytuacja rodzin korzystających ze wsparcia MOPS Obrzycko.....	18
c. Powody korzystania ze wsparcia instytucji wspierających rodzinę i dziecko.....	18
IV CEL GŁÓWNY PROGRAMU	19
4.1.Cele szczegółowe.....	19
4.2.Przewidywane efekty i rezultaty.....	21
V ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	22
VI MONITORING I EWALUACJA	22
VII REALIZATORZY PROGRAMU	22

WPROWADZENIE

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Mieście Obrzycko, utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej (*t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49*), obowiązującą od 01.01.2012 roku. Realizacja i opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt1 w/w ustawy).

Niniejszy Program będzie kontynuacją działań z lat ubiegłych. Głównym celem Programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. To rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj nabywa ono wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażania swoich uczuć oraz wartościowania, co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo.

Fundamentem Programu Wspierania Rodziny na terenie Miasta Obrzycko jest więc przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej pomocy ze strony dorosłych oraz troski o ich dobro. Środowisko to powinno zapewnić harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, a także ochronę przysługujących im praw i wolności oraz dobra rodziny, która jest podstawową jednostką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym dla dziecka.

Rodzina w sposób szczególnie oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system tradycji, wartości, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na swoje przyszłe życie. Rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa jak i w okresie adolescencji.

Nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują zadania opiekuńcze, wychowawcze, socjalizacyjne i ekonomiczne. W dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy zakłócające ich funkcjonowanie oraz zaburzające prawidłowy rozwój dziecka i proces wychowawczy. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Trudności w rodzinie mogą być spowodowane różnym czynnikiem zarówno zewnętrznymi takimi jak np. bezrobocie, długotrwała choroba, czy niepełnosprawność jak i tkwiącymi w samej rodzinie tj. uzależnienia, przestępczość, przemoc w rodzinie, brak umiejętności

wychowawczych, zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych względem dzieci.

Dzieci dorastające w dysfunkcyjnych rodzinach nabywają nieprawidłowe wzorce funkcjonowania, co odzwierciedla się negatywnie na jej członkach i tym samym dalszych konsekwencjach zakładanych przez nich rodzin co powoduje nieprawidłowe wzorce w społeczeństwie.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc tej grupie naszego społeczeństwa może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, ośrodkiem pomocy społecznej, policją, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Wsparcie rodziny powinno kształtować się w miarę możliwości wcześniej i mieć charakter profilaktyczny, zapobiegawczy. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny, a w szczególności z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Działania podejmowane w ramach niniejszego Programu ukierunkowane są na ograniczanie liczby dzieci w pieczy zastępczej, a także na wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijaniu w tym środowisku umiejętności opiekuńczo – wychowawczych. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy bardziej skuteczną i nie wymagającą aż tak dużych nakładów finansowych. Praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do środowiska rodzinnego.

Podsumowując w interesie jednostek i społeczeństwa leży prawidłowe funkcjonowanie rodziny oraz tworzenie sprzyjających warunków do jej rozwoju. Godne poparcia są wysiłki wszystkich tych, którzy pragną kształtować nowe społeczeństwo, rozpoczynając od troski o rodzinę oraz wytrwale zabiegając o jej trwałość i siłę.

I. PODSTAWA PRAWNA

Zapisy Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i międzynarodowego, takimi jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Konwencja Praw Dziecka;
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214);
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zmianami);
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zmianami);
10. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).
11. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1208).
12. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 438 ze zmianami).

II. KLUCZOWE PODMIOTY I ICH ZADANIA WSPIERAJĄCE RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa również dokonuje podziału kompetencji, w tym zadań i działań pomiędzy samorządami.

Wprowadzany system wsparcia zorientowany jest na potrzeby odbiorców: rodzin i dziecka, a regułą jego działania jest dostosowywanie się i reagowanie na pojawiające się w rodzinie trudności poprzez stałe udoskonalanie oraz poszerzanie ofert pomocy. System wspierania funkcjonujący zgodnie z zasadą ponadsektorowej współpracy między podmiotami działającymi na rzecz rodzin i dzieci, działa w ramach trzech obszarów zadaniowych:

- wspierania rodziny
- wspierania systemu pieczy zastępczej
- wspierania usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

Ponad wyznaczonymi ramami organizacyjnymi systemu, jako priorytetową przyjęto zasadę, zgodnie z którą w pierwszej kolejności zabezpieczane są kompleksowe formy pomocy rodzinie w środowisku, a tam gdzie nie jest to możliwe promuje się rodzinne formy wsparcia, jednocześnie dążąc do zmniejszenia liczby dzieci w systemie pieczy instytucjonalnej.

Miasto Obrzycko współpracuje z szeregiem podmiotów na rzecz wspierania rodziny i dziecka, do których należą:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku
- Urząd Miasta Obrzycko
- Zespół Szkół w Mieście Obrzycko
- Poradnia Pedagogiczno - Psychologiczna w Szamotułach
- Komenda Powiatowa Policji w Szamotułach

- Sąd Rejonowy w Szamotułach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Szamotułach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach
- Powiatowy Urząd Pracy w Szamotułach

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są dokonywane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Formy pomocy dostępne w ramach istniejącego systemu, mogą być kierowane do rodzin i dzieci w środowisku jak i tych funkcjonujących już w systemie pieczy zastępczej lub środowisku usamodzielniających się wychowanków.

a. **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Miasta Obrzycko realizującą zadania własne miasta oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Głównym celem działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku jest ograniczanie marginalizacji osób i rodzin, pomoc w zaspokojeniu ich niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku realizuje zadania wynikające, w szczególności z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a także wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024- 2028” ustanowionego uchwałą Rady Ministrów.

Działania pracy Ośrodka oparte są na zasadzie pomocniczości, w której pomoc nakierowywana jest na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparciu osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu możliwości otoczenia.

Działania te to praca socjalna, która jest prowadzona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich zasobów wewnętrznych takich jak umiejętności, wiedzy, motywacji do zmiany, a także zewnętrznych zasobów tkwiących w środowisku zamieszkania osób wspieranych.

Praca socjalna dotyczy następujących działań:

- a) działania interwencyjne zmierzające do zapewnienia poczucia bezpieczeństwa socjalno-bytowego osobom, czy rodzinom;
- b) rozmowy wspierające i motywujące do podejmowania aktywności na rzecz wyjścia z trudnej sytuacji materialnej, bytowej, życiowej;
- c) motywowanie do podejmowania działań mających na celu przezwycięzenie trudnej sytuacji;
- d) organizowanie i inicjowanie różnych form spędzania czasu wolnego;
- e) mobilizowanie do podtrzymywania kontaktu z lokalnym środowiskiem;
- f) wskazywanie podmiotów działających na rzecz aktywizacji zawodowej;
- g) praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny;
- h) informowanie o możliwych formach wsparcia tkwiących w otoczeniu o zasięgu lokalnym jak i poza lokalnym;
- i) realizacja projektów socjalnych na rzecz świadczeniobiorców;
- j) współpraca ze służbami (m.in. Zespół Szkół w Mieście Obrzycko , Ochrona Zdrowia, Sąd Rejonowy w Szamotułach, Komenda Powiatowa Policji w Szamotułach, Posterunek Policji w Obrzycku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Szamotułach, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Szamotułach , lokalni Pracodawcy,
- k) inicjowanie posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Obrzycko na rzecz wspólnego rozwiązania problemu osób dotkniętych przemocą domową;
- l) kierowanie beneficjentów do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik);
- m) wspieranie w podtrzymywaniu i odbudowywaniu relacji rodzinnych;
- n) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym pomoc w wypełnianiu dokumentów urzędowych;
- o) pomoc w uzyskiwaniu świadczeń: renta, emerytura, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku obejmują teren Miasta Obrzycko.

Po przyjęciu zgłoszenia lub wniosku pracownik socjalny po wejściu w środowisko zamieszkania beneficjenta rozpoznaje sytuację i/lub przeprowadza rodzinny wywiad

środowiskowy. Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego pozwala na zdiagnozowanie problemu, z którym boryka się osoba lub rodzina. Właściwa diagnoza pozwala na przygotowanie planu pomocy, zawierającego działania, które należy podjąć, aby sytuacja osoby/rodziny uległa poprawie. Czynności planowane przez pracownika socjalnego oraz współpracujących z nim specjalistów mają na celu stworzenie takiego planu pomocy, który pozwoli, by w możliwie krótkim czasie polepszyć sytuację rodziny.

Pozytywne efekty realizacji opracowanego planu wsparcia są możliwe wyłącznie wtedy, gdy tworzony jest przy współudziale i zainteresowaniu beneficjenta, uzyskując jego aprobatę oraz jeśli beneficjent aktywnie uczestniczy w jego realizacji.

W ramach zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku jest także zapewnienie opieki osobom zależnym zapewniając im opiekę w miejscu ich zamieszkania poprzez przyznanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, a także specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy o pomocy społecznej są działania w celu zabezpieczenia całodobowej opieki instytucjonalnej dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, które wymagają całodobowej i stałej opieki innych osób, a są jej pozbawione. W ramach działalności ośrodka znajduje się także pomoc dla osób przewlekle psychicznie chorych, dorosłych, dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, osób niepełnosprawnych fizycznie czy osób uzależnionych od alkoholu oraz opuszczających zakłady karne.

W swych działaniach pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku skupiają się na integrowaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym umożliwiając im uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym poprzez regularną pracę socjalną oraz podejmowanie licznych inicjatyw, w tym realizację projektów socjalnych.

Realizując zadania z zakresu pomocy społecznej pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku współdziałają z instytucjami w ramach ogólnopolskich inicjatyw pomocowych.

Ośrodek aktywnie współpracuje z powiatowym urzędem pracy, sądem rejonowym, biblioteką miejską, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz szkołą przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wypracowując wychodzące poza standard oferty wsparcia beneficjentów Ośrodka, poszerza to zakres świadczonych usług społecznych, jak i angażuje beneficjentów do wspólnych działań.

Ośrodek w swych działaniach skupia się na wszechstronnym wspieraniu rodzin w wychodzeniu z trudności spowodowanych różnorodnymi problemami.

Znaczącym zadaniem ustawowym gminy w zakresie wspierania rodziny jest wprowadzenie **asystenta rodziny** do pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się równolegle z prowadzoną przez pracownika socjalnego pracą socjalną, wsparciem i aktywizacją rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Główną formą jego pracy jest towarzyszenie -asystowanie rodzinie. Asystent nie ma wyręczać, a jedynie aktywizować i motywować osobę bądź rodzinę do działania w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji w jakiej się znalazła. Asystent rodziny przez pewien czas towarzyszy i wspiera rodzinę z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania potomstwa oraz stwarzała im optymalne warunki do prawidłowego rozwoju.

W 2024 roku wsparciem asystenta rodziny objęte były 3 rodziny:

Główne dysfunkcje w rodzinach objętych asystenturą to:

- obniżone kompetencje opiekuńczo – wychowawcze;
- niepełnosprawność;
- choroba alkoholowa;

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Obrzycku na stanowisku asystenta rodziny zatrudniona jest jedna osoba wymiarze 1/4 **czasu pracy**, w systemie zadaniowego czasu pracy.

Do zadań asystenta rodziny uregulowanych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dodano zadania nowe określone w ustawie z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024, poz. 1829). Ustawa ta poszerza wachlarz zadań asystenta o koordynację wsparcia dla kobiet

w ciąży i ich rodzin, w szczególności dla kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kobiety w ciąży i ich rodziny mogą każdorazowo zgłosić potrzebę objęcia wsparciem asystenta rodziny do ośrodka pomocy społecznej. Asystent rodziny – na wniosek - staje się koordynatorem działań pomocowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku realizuje ustawę „Za życiem” poprzez przeszkolenie asystenta rodzin zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Obrzycku, który będzie świadczył wsparcie w oparciu o wytyczne ustawy „Za życiem”. Głównym celem będą działania skierowane na przygotowanie się rodziny na narodziny nieuleczalnie chorego dziecka.

W 2024 r. na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku nie zaistniała potrzeba uruchomienia tej formy wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku, jako realizator rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” objął w 2024 roku:

- posiłkiem w ramach programu: 23 osoby

Na przestrzeni lat zaobserwowano spadek zapotrzebowania na pomoc w tej formie i tak w 2023 roku:

- zasiłkiem celowym przyznanym w ramach programu: 3 osoby (1 rodzina)

- posiłkiem w ramach programu: 26

b. Urząd Miasta w Obrzycku

Urząd Miasta w Obrzycku zlokalizowany jest przy Rynek 19 .

– Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obrzycku.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939). Do kompetencji MKRPA należy między innymi: pomoc rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, motywowanie do powstrzymywania się od spożywania napojów alkoholowych, inicjowanie działań o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym oraz nadzór nad przestrzeganiem warunków i zasad sprzedaży alkoholu. MKRPA w Obrzycku prowadzi punkt

konsultacyjny, gdzie swoją pomoc oferuje psycholog, terapeuta uzależnień, a także prowadzone są mityngi AA.

– Zespół Interdyscyplinarny Miasta Obrzycko

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Obrzycko wchodzi przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia, policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pomocy społecznej, a także kurator sądowy.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w miejskim programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

W ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Obrzycko funkcjonują grupy diagnostyczno-pomocowe, do których należą następujące zadania:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Przemoc w rodzinie to każde celowe działanie lub brak działania, na przykład zaniedbania, które powodują krzywdę i cierpienie fizyczne albo psychiczne członka rodziny. Sprawca przemocy wykorzystuje przewagę nad ofiarą i narusza jej podstawowe prawa, takie jak godność, wolność i nietykalność cielesną.

Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego,
- interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwianie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą bezpiecznego schronienia

Procedura „Niebieskiej Karty” na terenie Miasta Obrzycko w 2024 r. była prowadzona w 11 rodzinach. W ostatnich latach zauważalny jest wzrost zdarzeń z użyciem przemocy.

c. Zespół Szkół w Mieście Obrzycko.

Placówki opiekuńczo - wychowawcze wspierają obowiązki wychowawcze rodziców zapewniając dzieciom możliwości wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze: psychicznym, intelektualnym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym i moralnym.

W szkole stwarzane są uczniom możliwości rozwijania ich zainteresowań, poszerzania i uzupełniania wiadomości, łączenia nauki z zabawą, uczenia się demokratycznych form podejmowania decyzji i atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu. Pedagodzy mają możliwość rozpoznania potrzeb materialnych i psychicznych dziecka i oczekiwań rodziców wobec szkoły poprzez stały z nimi kontakt.

Jednym z podstawowych zadań własnych samorządu gminnego jest prowadzenie placówek oświatowych. W Mieście Obrzycko funkcjonuje Zespół Szkół w Mieście Obrzycko, który tworzy miejsce edukacji w ramach 8-letniej Szkoły Podstawowej oraz Przedszkole Bajkowa Kraina, zrzeszające najmłodszych.

Ważnym dla rozwoju intelektualnego i społecznego człowieka, jest edukacja od najmłodszych lat.

Główne kierunki działań opiekuńczo – wychowawczych i profilaktycznych placówek opiekuńczo – wychowawczych nastawiają się na:

a) zadania ogólnie wychowawcze:

- diagnoza stanu zagrożenia niedostosowaniem społecznym w rejonie szkoły;
- monitoring realizacji obowiązku szkolnego;

- wspieranie uczniów w wyborze dalszego kierunku kształcenia;
 - udzielanie wsparcia rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu trudności wychowawczych.
- b) profilaktyka wychowawcza i opieka psychologiczno – pedagogiczna:
- rozpoznawanie różnego rodzaju problemów uczniów;
 - zapewnienie uczniom i ich rodzicom pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz motywacja do korzystania z pomocy specjalistów zajmującymi się problemami nieletnich i pomocą rodzinie;
 - współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną i innymi instytucjami wspomagającymi działania wychowawcze szkoły;
 - prowadzenie działań profilaktycznych oraz promowanie zdrowego stylu życia;
 - zapewnienie uczniom z różnego rodzaju problemami opieki w świetlicy szkolnej;
- c) pomoc materialna:
- zapewnienie informacji uczniom i ich rodzicom o możliwościach uzyskania pomocy materialnej;
 - organizowanie pomocy materialnej dla potrzebujących tego uczniów zgodnie z możliwościami i kompetencjami.

d. Organizacje pozarządowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Do tych organizacji należą m.in.:

- Stowarzyszenie MONAR Rożnowice, Gościejewo;
- Stowarzyszenia RAZEM w Chrzypsku Wielkim;

Realizują one wsparcie dla mieszkańców Miasta Obrzycko, zgodnie ze swoimi statutami. Działania na rzecz społeczności lokalnej w tym dla osób bezdomnych, czy niepełnosprawnych. Wsparcie organizacji pozarządowych pozwala na uzupełnienie możliwości Miasta Obrzycko w zakresie wsparcia na rzecz mieszkańców zagrożonych lub wykluczonych społecznie poprzez integrację społeczną.

e. Sąd i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.

Podstawowym organem postępowania wykonawczego orzeczeń sądu powołanym do zadań wykonywanych w zespole kuratorskiej służby sądowej jest kurator sądowy. Swoje zadania wykonuje wyłącznie w oparciu o przepisy prawa, a jego obowiązki służbowe wynikają m. in. z kodeksu karnego wykonawczego, ustawy o kuratorach sądowych oraz rozporządzeń. Kurator sądowy ściśle współpracuje z kuratorem społecznym, który pełni funkcję społeczną.

Do głównych zadań kuratorów należą:

- sprawowanie dozorów, w tym występowaniem z merytorycznymi wnioskami do sądu o nałożenie obowiązku,
- występowanie odwołanie warunkowego zwolnienia,
- występowanie o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności ,
- występowanie o zwolnienie od dozoru,
- występowanie o orzeczenie kary zastępczej,
- powiadomienie sądu rodzinnego w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub zaniedbywania małoletnich,
- powiadomienie Prokuratury i Policji o fakcie uzasadniającym wszczęcie postępowania,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w postępowaniach karnych, jak i w postępowaniu karnym wykonawczym,
- udzielenie pomocy z funduszu pomocy postpenitencjarnej.

Natomiast w praktycznych strategiach działania polega na: poradnictwie prawnym dla osób doświadczających przemocy i pokrzywdzonych przestępstwem, kierowanie osób pokrzywdzonych do ośrodków kryzysowych i schronisk oraz placówek, gdzie mogą otrzymać wsparcie psychologiczne oraz inną pomoc, motywowanie sprawcy przemocy do podjęcia terapii w tym uzależnień, współdziałanie z organizacjami i instytucjami – Policja, Prokuratura, Ośrodek Pomocy Społecznej w tym współpracuje z zespołami interdyscyplinarnymi, poradnie, ośrodki interwencji kryzysowej, schroniska dla ofiar przemocy, kierowanie podopiecznych do uczestnictwa w programach edukacyjnych i psychokorekcyjnych.

Do zadań kuratora sądownego rodzinnego i nieletnich należy:

- wykonywanie orzeczeń sądu rodzinnego, na podstawie których sprawuje nadzory nad rodzinami, rodzinami zastępczymi, sprawuje nadzory nad nieletnimi,

- sprawuje nadzory nad przebiegiem leczenia odwykowego,
- przeprowadza kontrolne wywiady na zlecenie sądu, w nadzorach powierzonych, w rodzinach zastępczych i w sprawach osób ubezwłasnowolnionych częściowo lub całkowicie, przeprowadzają wywiady środowiskowe na zlecenie w postępowaniach wyjaśniających i przygotowawczych nieletnich, wglądu w wychowanie, ograniczenia władzy rodzicielskiej, kontaktów małoletnich z rodzicami, umieszczenia małoletnich w placówkach, leczenie od uzależnień i osób ubezwłasnowolnionych np. umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Wszystkie te działania mają na celu wsparcie w uzyskaniu pozytywnych zmian w osobowości podopiecznych w tym rodzin, przy ich świadomym udziale oraz poprawę jakości życia i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

f. Policja

Komenda Powiatowa Policji w Szamotułach w tym Wydział do Spraw Nieletnich w Szamotułach prowadzi szereg działań na rzecz poprawy szeroko pojętego bezpieczeństwa dziecka i rodziny. W szczególności w zakresie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły, a także w szkole. Przedstawiciele Policji uczestniczą w spotkaniach z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym. Działania funkcjonariuszy na rzecz dziecka i rodziny realizowane są w oparciu o stałą współpracę z pedagogami szkół podstawowych i gimnazjalnych w celu rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą. W zakresie działań na rzecz rodzin funkcjonariusze Policji podejmują interwencje w zakresie przemocy w rodzinie.

g. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach

Działania w/w Placówki kierowane są do osób doświadczających przemocy, w tym rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, do rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej w formie regularnych okresowych ocen sytuacji rodziców biologicznych w celu umożliwienia powrotu dzieci do domów rodzinnych oraz ścisłej współpracy i szkoleń dla rodzin zastępczych.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach realizuje wsparcie dla osób z niepełnosprawnością, w tym osób w rodzinach, poprzez likwidowanie barier

architektonicznych i komunikacyjnych, jak również wsparcia rodzin w zakresie wsparcia osób starszych, w tym także domy pomocy społecznej oraz wsparcie w formie finansowej.

Rodziny z terenu Miasta Obrzycko wsparciem objęte były poprzez porady prawne i psychologiczne, działania korekcyjne, rozmowy z rodzicami.

Do głównych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należy także udzielanie wsparcia finansowego dla rodzin zastępczych oraz dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych. Realizując wsparcie rodzin z Miasta Obrzycko Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach ściśle współpracuje z policją, Prokuraturą, Sądem, Ośrodkami Zdrowia, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szeroko rozumianą Oświatą w tym szkołą, przedszkolem, poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Urzędem Miasta Obrzycko, Organizacjami pozarządowymi, Stowarzyszeniami i Fundacjami.

h. Powiatowy Urząd Pracy w Szamotułach.

Powiatowy Urząd Pracy w Szamotułach wykonuje zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Przy realizacji zadań Powiatowy Urząd Pracy w Szamotułach współdziała z innymi instytucjami rynku pracy, organami administracji rządowej i samorządowej, z radami zatrudnienia, organizacjami pracodawców, poszczególnymi pracodawcami, związkami zawodowymi, fundacjami i stowarzyszeniami.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN ZAMIESZKUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA OBRZYCKO

Mając na uwadze konieczność ustalenia celów i kierunków działań Programu dokonano analizy sytuacji rodzin mieszkających na terenie Miasta Obrzycko. Do określenia najważniejszych potrzeb, problemów oraz zasobów posłużono się danymi statystycznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku oraz danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

a) Sytuacja demograficzna mieszkańców Miasta Obrzycko

Z danych statystycznych wynika, że liczba faktycznych mieszkańców miasta to 2341 osób, w tym liczbę 1196 stanowią kobiety są one grupę dominującą, mężczyźni to liczba 1145. Poniżej 18 roku życia liczba mieszkańców wynosi 471 osób. Pozytywnym aspektem Miasta jest spadek grupy bezrobotnych. Znaczna część mieszkańców podejmuje pracę poza terenem gminy i miasta Obrzycko, głównie w okolicach Poznania, Wroniek, Szamotuł czy Czarnkowa.

b) Sytuacja rodzin korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku.

Dominującymi problemami w roku 2024, z którymi osoby i rodziny zgłaszały się do ośrodka w celu udzielenia wsparcia to w kolejności: długotrwała i ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm.

Prócz świadczeń finansowych oraz rzeczowych dedykowanych beneficjentom pomocy społecznej istotną i znaczącą w procesie usamodzielniania beneficjenta odgrywa praca socjalna. Jest to podstawowa działalność zawodowa pracownika socjalnego, która ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Jednym z kluczowych instrumentów pracy z beneficjentem jest obopólna współpraca na linii pracownik socjalny - beneficjent pomocy społecznej. Narzędziem współpracy jest kontrakt socjalny, czyli swoista umowa pomiędzy stronami w celu osiągnięcia zamierzonych efektów.

Ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość realizacji projektów socjalnych, które przeznaczone są dla grup szczególnego ryzyka. Mają one na celu wzmocnienie potencjału beneficjenta oraz reintegrację społeczną.

c). Powody korzystania ze wsparcia instytucji wspierających rodzinę i dziecko

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku zgodnie z ustawą o pomocy społecznej udziela wsparcia z uwagi na trudną sytuację życiową. Poniższe dane przedstawiają główne powody korzystania ze wsparcia Ośrodka.

Z pomocy finansowej i rzeczowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku w 2024 roku skorzystało w ramach zadań własnych i zleconych 44 rodziny, w tym m.in. z powodu:

- ubóstwa - 19
- bezdomności - 3
- potrzeby ochrony macierzyństwa - 9
- bezrobocia -9
- niepełnosprawności- 29
- długotrwałej lub ciężkiej choroby- 33
- bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego - 3,
- przemocy w rodzinie - 4
- alkoholizmu- 9
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego- 0
- zdarzenie losowe- 0
- sytuacja kryzysowa- 0

W naszej gminie w pieczy zastępczej umieszczonych jest 3 dzieci. Przyczyny tych trudności wynikają przeważnie z niskich kompetencji wychowawczych, uzależnień, rozbitcia rodziny, przemocy, chorób psychicznych, czy pogorszenia statusu rodziny.

IV. Cel główny programu

Celem głównym Programu jest udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia rodzinom z Miasta Obrzycko w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz promowanie społecznie pożądanego modelu rodziny.

4.1. Cele szczegółowe

- Podnoszenie jakości współpracy między instytucjami działającymi na rzecz wsparcia dziecka i rodziny na terenie Miasta Obrzycko, poprzez:

- Wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin i dzieci,
- Systematyczne podnoszenie poziomu wiedzy i kwalifikacji pracowników działających na rzecz rodzin, dzieci w zakresie różnych kwestii społecznych,
- Promowanie rodziny jako wartości poprzez podnoszenie kompetencji rodzicielskich, wzmacnianie więzi rodzinnych, wspieranie tworzenia lokalnych inicjatyw na rzecz rodziny, wymianę doświadczeń międzypokoleniowych, działalność edukacyjną w zakresie aktywnego uczestnictwa rodziny w życiu publicznym, umocnienie pozycji rodziny w środowisku lokalnym.
- Organizowanie warsztatów dla rodzin mających na celu poprawę funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin oraz komunikacji wewnątrz rodzinnej.

- Uzyskanie holistycznej diagnozy o sytuacji rodzin zamieszkujących na terenie Miasta Obrzycko oraz zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb socjalno – bytowych, poprzez:

- monitorowanie sytuacji rodzin zamieszkujących teren administracyjny Miasta Obrzycko, ocenę zasobów pomocy społecznej, ułatwianie dostępu do przedszkoli dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- prowadzenie działań mających na celu reintegrację zawodową i społeczną.

- Podnoszenie jakości systemu wspierania rodziny i dzieci w obszarze profilaktyki, reintegracji społeczno-zawodowej i interwencji, poprzez:

- wzmocnienie potencjału rozwojowego rodzin zagrożonych dezintegracją społeczno-zawodową,
- wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych asystą rodzinną,
- promowanie i wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego wszystkich członków rodziny,
- współpełnienie wychowawczej roli szkoły,
- wspieranie organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach na rzecz dobra rodziny,
- przekazywanie informacji o instytucjach niosących pomoc rodzinie,

- wspieranie działań wychowawczych na rzecz dzieci z rodzin niepełnych,
- prowadzenie profilaktyki w zakresie uzależnień,
- realizację programów osłonowych dla rodzin,
- poprawę standardu i jakości życia rodzin służąca rozwojowi, osiągnięciu samodzielności i zaradności oraz odpowiedzialności w rodzinach,
- udzielanie niezbędnej pomocy, wsparcia oraz świadczeń rodzinom przeżywającym trudności.

- Inicjowanie i rozwój pomocy na rzecz dzieci i młodzieży, poprzez:

- działania prowadzone na rzecz inicjowania i rozwoju pomocy na rzecz dzieci i młodzieży takie jak: wspieranie programów przeciwdziałających dysfunkcjom wśród dzieci i młodzieży, edukację zdrowotną w zakresie zdrowego stylu życia, popularyzację i promocję kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, wspieranie realizacji programów profilaktyki uzależnień realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym, organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży, wspieranie programów umożliwiających powrót dziecka do rodziny naturalnej, organizowanie w szkołach zajęć wyrównawczych.

- Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z rodziną, poprzez:

- profesjonalizację asystentury rodzinnej,
- ponoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną,
- inicjowanie współpracy na rzecz rodzin,
- wspieranie wspólnych działań różnych podmiotów w zakresie tworzenia kompleksowych programów na rzecz rodzin,

4.2. Przewidywane efekty i rezultaty.

Miejski Program Wspierania Rodziny w Mieście Obrzycko na lata 2025 – 2027 w efekcie zakłada zintegrowanie wszelkich działań odpowiedzialnych podmiotów wspierania

rodziny w celu wieloaspektowej, efektywnej pracy z rodziną naturalną, poprzez wzmocnienie więzi rodzinnych oraz rozwój poziomu adekwatności specjalistycznego wsparcia rodzin.

V. Źródła finansowania programu.

Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych i programów celowych.

VI. Monitoring i ewaluacja.

Realizacja programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu realizacji założonych działań oraz prowadzenia ewaluacji i monitoringu.

VII. Realizatorzy program.

1. Samorząd lokalny,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku ,
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obrzycku,
4. Zespół Interdyscyplinarny Miasta Obrzycko,
5. Komenda Powiatowa Policji w Szamotułach,
6. Posterunek Policji w Obrzycku,
7. Zespół Szkół w Mieście Obrzycko.
8. Organizacje pozarządowe,
9. Placówki ochrony zdrowia, publiczne i niepubliczne placówki służby zdrowia,
10. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Szamotułach.
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szamotułach
12. Sąd Rejonowy w Szamotułach Wydział III Rodzinny i Nieletnich.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA OBRZYCKO

Anna Waikowiak

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR XXII/92/2025
RADY MIASTA OBRZYCKO
z dnia 27 października 2025r.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) wprowadziła znaczące zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Zostały wyraźnie podzielone kompetencje w zakresie wsparcia rodziny, które zostały przypisane gminie, oraz zapewnienia pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziców na poziomie powiatu.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program ten jest kontynuacją działań z lat ubiegłych. Głównym celem Programu jest zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych poprzez utworzenie systemu wspierania rodziny.

Przyjmuje się, że realizacja działań w ramach poszczególnych celów z zakresu wspierania rodziny wzmocni potencjał rodziny, m.in. poprzez upowszechnienie wśród mieszkańców wiedzy na temat systemu wspierania rodziny, realizowanie programów służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży oraz godzeniu przez dorosłych życia rodzinnego i zawodowego, a także zapewni rodzinie ze zdiagnozowanymi problemami odpowiednie do potrzeb usługi, pomoc i świadczenia.

Realizując założenia Programu należy mieć na uwadze przede wszystkim dobro rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Niezwykle istotne jest poszanowanie praw dziecka, w tym prawa do opieki i wychowania w rodzinie, a w razie konieczności do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, prawa do powrotu do rodziny, do stabilnego środowiska wychowawczego i pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Biorąc pod uwagę powyższe zasadne jest podjęcie uchwały.

BURMISTRZ

Igor Kołoszuk